

Grannlåtsbroderikurs på Ullhelgen

VERKSAMHETSBERÄTTELSE OCH BOKSLUT 2022

KREATIVITET – KUNNANDE – FÖRETAGANDE - KULTUR

INNEHÅLL:

1. Inledning
 2. Åtgärder
 3. Samarbeten
 4. Övrigt
 5. Administration
 6. Årets resultat
- Balansbok

Balansboken uppgjord av Proax redovisning, Kenneth Fogström
Torggatan 9 A 6, 22100 Mariehamn, tel 050 5919971

Ålands Slöjd & Konsthantverk r.f.
Torggatan 15, vån 2, 22100 Mariehamn
Tfn: 0457 5244 007 info@konsthantverk.ax
www.konsthantverk.ax

1. INLEDNING

Ålands Slöjd och Konsthantverk r.f. grundades 1928.

Föreningens syfte är att stöda och utveckla all slags slöjd och hantverk, såväl som fritids- som yrkesmässig sysselsättning.

Som bas för verksamheten ligger en långsiktig arbetsplan för åren 2022–2026, vilken kompletteras med en åtgärdsplan inför varje nytt verksamhetsår.

Föreningen arbetar för en hög kvalitetsnivå på det åländska hantverket och fungerar som ett stöd för hantverksföretagarna.

VERKSAMHETSIDÉ

Verksamhetsidéen är att stöda hantverkskulturen som kunnande och näring. Att förena hantverkarna med varandra och att förena hantverkare med allmänheten.

2. ÅTGÄRDER

Efter flera år med pandemi börjar nu verksamheten bli mer normal i omfattning och hur vi genomför aktiviteter. I början av året påverkades tyvärr ändå utställningen i Helsingfors då huvudstadsregionen var så gott som nedstängd i januari och februari.

Under året firades även Åland 100 och föreningen deltog i firandet med utställningen "Det åländska egensinnet" och Slöjdfest.

Föreningen lät medlemmarna utvärdera verksamheten och önska för framtiden, detta användes som underlag för femårsplanen som skrevs 2022. Vi kunde konstatera att medlemmarna var mycket nöjda med befintlig verksamhet och önskade i stort sett bara mer av denna.

2.1. Kursverksamhet

Föreningen erbjuder utbildningskurser för hantverkare till exempel i olika specialtekniker och företagande. I kursutbudet finns även kortkurser som erbjuds till både hobby- och yrkeshantverkare samt en slöjdkurs för barn.

Genomförda kurser:

Barnkurser

Slöjdtorsdag för 10 - 13 åringar som hålls i Konstföreningens konstverkstad, fortsatte under vårterminen 2022 och på hösten startade en ny grupp.

Båda terminerna hölls 10 tillfällen med en grupp på 8 barn, några fortsatte från förra året. Kursen är mycket uppskattad, har en rätt lång reservlista och fortsätter våren 2023 och förhoppningsvis även under hösten.

Under kursen arbetar eleverna med flera olika hantverkstekniker och material under ledning av flera kunniga hantverkare, som glashantverkare Ritva Saloranta, läderhantverkare Ronja Fairbanks och slöjdlärare Anna Häggblom.

Svetskurs

Henrik Clemes ledde en svetskurs 26-27 mars och 9-10 april för föreningen. Kursen hölls i Ålands yrkesgymnasiums metallverkstad och nybörjaren fick börja med att tillverka en eldkorg och t.ex. marschallhållare som de svetsade ihop med mig/mag svets.

På kursen deltog även fortsättare från tidigare kurser för att lära sig mera.

Under kursen gjorde deltagarna också egna mindre projekt. 7 personer deltog den här gången.

Garvning av mårhundsskinn

Hanna Nore, traditionell skinngarvmästare, från Kimitoön, kom hit för en intensiv helgkurs och lärde under ut hur man garvar skinn av mårhund med traditionella och ekologiska tekniker som fett- och barkgarvning. Kursen innehöll både teori och praktiskt arbete.

Mårhundsskinn och verktyg fanns på plats och 10 personer deltog i kursen, både hantverkare och jägare.

Kursen arrangerades i samarbete med Viktor Eriksson och den hölls även hos honom i Saltvik.

Hanna inledde på fredagkväll 27.5 med en teoretisk introduktion. Under lördagen gjorde kursdeltagarna långa dagar från 10 till 18. Men de fick färdiggarvade skinn med sig hem och var nöjda.

Dagskurs i tredimensionell tovning

Yvonne Habbe, filtmakare och textilhantverkare från Gotland kunde äntligen komma till Åland och hålla kurs och föreläsning för oss. Vi hade bokat henne till Sloydfesten 2019 men då fick hon ju inte resa in hit på grund av pandemin. 8 oktober kl. 10-16 höll hon en dagskurs i tredimensionell tovning. Kursen hölls i Övernäs skolas textilslöjdsal och de tolv deltagarna var mycket nöjda och inspirerade av kursen.

Dagen efter 9 oktober höll Yvonne Habbe en **föreläsning** där hon berättade om sitt konstnärsskap, om tovningens historia och resor hon gjort för att lära sig mer om tovning. Föreläsningen hette "Tovningens nomadiska natur" och hölls i Konstföreningens klubblokal på Fabriksgatan 4, Mariehamn. Ca 15 textilintresserade åhörare deltog.

Helgkurs i metallåterbruk

12–13 november höll Tanja Spormann-Karlsson en kurs i metallåterbruk i metallverkstaden vid Ålands Folkhögskola.

Deltagarna utgick från tunn plåt/konservburksplåt och gjorde föremål som ljusstakar, smycken, leksaker med mera. De blandade också andra material tillsammans med plåten, som kapsyler, plast, glas och pärlor.

Kursledaren gick även igenom olika tekniker som att klippa, driva, ciselera och sammanfoga samt vilka olika verktyg man kan använda. Åtta personer deltog i kursen.

Fortbildning för hantverksföretagare

Tillsammans med Mathantverkare på Åland r.f arrangerade vi en

Kurs i sociala medier (SOME) - väss dina kunskaper i kommunikation för medlemmar i våra två föreningar.

Kursen hölls av kommunikatör Laura Johansson två kvällar, 2 och 3 mars i Ålands Landsbygdscentrum. Deltagarna, totalt 14 personer, både konsthantverkare och mathantverkare uppskattade föreläsaren mycket och det blev givande diskussioner där alla kunde lära av varandra.

2.2. Utställningar

Hantverksutställning i Helsingfors

10.1 – 26.2 2022 visades föreningens konsthantverksutställning ”Det åländska egensinnet” i Craft Corner på Södra Esplanaden 4 i Helsingfors.

Utställningen var Ålands Slöjd & Konsthantverk r.f. sätt att fira Ålands 100 år som självstyrt, demilitariserat och neutraliserat örike.

I utställningen deltog över tjugo åländska hantverkare; keramiker, guldsmeder, läderarbetare och textilare som arbetar i olika tekniker.

Eftersom pandemiläget var svårt i början av året, speciellt i huvudstadsregionen där det mesta var stängt, så var besökarantalet mycket lågt. Förutom utställningen i galleriet hade vi även fyllt ett skyltfönster med härliga produkter från 11 åländska hantverkare, dessa var även till försäljning och Taito shop butiken köpte in produkter av två hantverkare efter utställningens slut. Utställningen stöddes av Ålands Kulturdelegation och ingick i Åland 100 programmet.

Stora delar av utställningen visades även i vårt eget Galleriet i Mariehamn under april.

2.3. ÅLAND 100

Verksamhetsledare Hanna Wiik-Rosenqvist deltog under året i planeringsgruppen för evenemanget för självstyrelsedagen och -helgen.

Slöydfest 2022 – 11 juni

Ålands Slöjd & Konsthantverk deltog i det stora firandet på självstyrelsedagen lördagen 11 juni genom att arrangera SLOYDFEST, en hantverksfestival i Sjökvarteret i Mariehamn.

Besökarna kunde prova på olika hantverkstekniker som att tälja en stekspade av färskt trä eller göra ett armband eller bälte i läder.

Man kunde också prova smida en krok eller ett halsbandshänge i smedjan, eller fläta i pil.

Vi hade även aktiviteter för barnen, de fick göra nyckelring i makramé eller knop och de yngre ett enklare armband med träpärlor.

I hantverksfestivalen ingick även uppvisningar där duktiga hantverkare visade upp olika hantverkstekniker. Pommerns segelsömmare visade upp traditionell segelsömnad och sjömanshantverk. Man kunde prova på att slå rep med Les Husell.

Ålands Synskadade visade hur de binder borstar och sålde även olika borstar de gjort. Kristina Wigren visade hur hon syr sina lapptäckten och man fick även prova på att sy själv.

På SLOYD FEST fanns också ett stort gemensamt tält med en marknad där sju åländska hantverkare sålde hantverksprodukter.

Arrangemanget var mycket lyckat, vi hade duktiga handledare, uppvisare och ideella krafter som hjälpte till att genomföra Sloyd Fest, men tyvärr drunknade evenemanget lite i det stora utbudet av aktiviteter under lördagen.

Åland100 - Kreativ runda söndagen 12 juni 2022 kl. 11-17.

Evenemanget arrangerades som ett samarbete mellan Ålands Konstförening och Ålands Slöjd & Konsthantverk och ingick i firandet av Åland 100. Konstnärer, konsthantverkare, formgivare och andra kreatörer öppnade sina arbetsrum för allmänheten i en Kreativ runda på Åland!

Bland deltagarna fanns både deltids- och hobbykreatörer och yrkesverksamma på totalt 35 besökspunkter, på en del platser fanns flera kreatörer tillsammans.

Deltagarna var nöjda med rundan och hade gott om besökare då det inte var så mycket annat program på söndagen. Besökspunkterna presenterades i Åland100 programbladet som gick till alla hushåll och ingick även annars i marknadsföringen av Åland 100.

2.4. ULLHELG

I samarbete med föreningen Ålandsfåret arrangerade föreningen en helg full med aktiviteter kring ull. Temahelgen hölls på Ålands Landsbygdscentrum, 20–21 augusti kl. 11-17.

Vi ville lyfta fram ullen som det hållbara och miljövänliga material den är och sporra till användning av lokal- eller närproducerad ull.

På ullhelgen fick besökarna lära sig om ull och olika ullhantverk, se produkter som tagits fram för ullens olika egenskaper och prova på lite olika ullhantverk.

Vi hade kurser i hantverk kring ull och föreläsare från både från Åland, Sverige och fastlandet och uppvisningar som tovning, spånad och växtfärgning av garn.

Kurserna som uppskattades mycket var:

Dagskurser i att brodera grannlåt med Emma Ewadotter.

Workshopen "Stickat till vardags" med Erika Åberg,

och föreläsningen av Erika Åberg, "Ullen och den handgjorda vardagen – och om att sticka med inspiration från ö och kust".

Vi arrangerade även en MARKNAD PÅ ULLHELGEN där man kunde sälja produkter och råvara av ull eller fårskind. 8 försäljare deltog i marknaden.

Med temadagar som ullhelgen når vi en annan publik än vanligt och får dessutom nya kontakter med andra föreningar och hantverksföretagare och även de fick mera kunskap om föreningen.

2.5. HANTVERKARPORTRÄTT I FILMFORM

I digitaliseringsprojektet har Ålands Slöjd & Konsthantverk under hösten låtit producera två nya filmer om hur det är att vara hantverkare på Åland.

Det är kortfilmer på ca 5 minuter och i den första berättar maskinstickaren och keramikern Lotta Gustafsson om sitt liv som hantverkare. Den blev färdig precis till julen och lanserades som julklapp till alla som är intresserade av åländskt hantverk.

I den andra filmen är det Sture Ahlström som är i fokus, den filmen publiceras i början av 2023.

Båda filmerna är producerade av fotograf Maria Rosenlöf under 2022 och vi har avtalat om två till liknande porträtt som görs under 2023.

Filmerna finns på föreningens Youtubekanal @alandshantverk och kommer även att hittas via portalen viligt.ax som föreningen påbörjade uppbyggnaden av under 2022 och lanserar 2023.

VILIGT blir en plattform för det åländska konsthantverket. Här ska man hitta aktiva konsthantverkare och slöjdare, deras produkter och tjänster som workshops och kurser. På VILIGT listas ställen som säljer konsthantverk men även historisk dokumentation om hantverk på Åland finns samlad på portalen.

2.6. Julmarknad i Zeipels

Även detta år arrangerade föreningen julmarknad för medlemmarna i Zeipels.

16 försäljare erbjöd kvalitetshantverk, så som keramik, sydda produkter, vävt, stickat och tovat. Det fanns även garn, och fårskinn, knivar, glas, smide och läderprodukter till salu.

Detta år var julmarknaden totalt fyra dagar 3–6 december, men de flesta fanns på plats 3–4 och 6 december. Marknaden pågick kl. 10-15 alla dagar och uppskattas av både deltagare och besökare då den är centralt i Mariehamn och inomhus.

2.7. GALLERIET

Föreningen driver sedan 2016 ett galleri i centrala Mariehamn i anslutning till föreningens kontor på Torggatan 15. Galleriverksamheten är möjlig tack vare samarbete med Viktor Crafts & Design i husets nedre våning. Galleriet är en mycket omtyckt utställningsplats och det har varit lätt att få tag i utställare. Under 2022 visades 10 utställningar, varav hela 7 stycken var konsthantverksutställningar.

I april visades föreningens egna utställning, "Det åländska egensinnet", en del av det som ställdes ut i Helsingfors i början av året.

I juli bjöd föreningen in textildesigner Lotta Jansdotter att ställa ut.

Utställningen hette "En värld av inspiration" och i den visade Lotta sin kreativa process och även mycket om varifrån hon får inspiration.

3. SAMARBETEN

3.1. Samarbete inom Svenskfinland

Föreningen samarbetar och utbyter regelbundet erfarenheter med motsvarande föreningar i Svenskfinland; Åbolands, Österbottens samt Nylands hantverk.

3.2. Samarbetet med Eckerö Post & Tullhus

Verksamhetsledaren listade både aktiva och inte mera aktiva metallhantverkare till EPT inför deras sommarutställning 2022, liksom hon tidigare hjälpt till med kontakter till textilare, trähantverkare och keramikere.

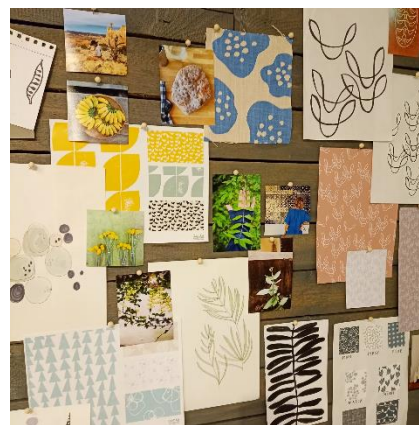

Bild från Lotta Jansdotters utställning i Galleriet i juli

3.3. Samarbete med Skördefestens vänner

I slutet av året inledde vi ett samarbete med Skördefestens vänner och i början av 2023 arrangerar vi en workshop tillsammans för hantverkarna.

4. ÖVRIGT

4.1. Informationsförmedling

En viktig del av föreningens verksamhet är att vidareförmedla och sprida information om hantverksbranschen och -händelser, både på hemmaplan och i Finland och Norden, till medlemmarna. Föreningen skickade ut medlemsbrev per e-post till medlemmarna 2 - 4 gånger i månaden. Information finns också tillgänglig på föreningens [hemsida](#), [Facebooksida](#), [Twitter](#) och Instagram [@alandshantverk](#)

4.2. Karl Gustafssons stipendiefond

Ålands Slöjd och Konsthantverk r.f. förvaltar Karl Gustavssons stipendiefond. I mån av möjlighet, delar vi ut stipendier till studerande vid landskapets skolor som visat särskilt intresse och skicklighet inom slöjd, hantverk och konsthantverk.

2022 valde vi att betala ut stipendier till högstadieskolorna på Åland, vilket uppskattades mycket av skolorna och deras slöjdlärare.

5. ADMINISTRATION

STYRELSEN 2022

Styrelsen bestod av ordförande Saara Karrenpalo, viceordförande Saija Saarela, styrelsemedlemmar Birgitta Häggblom, Philippa Dunderfelt, Edward Johansson, Anna Nilsson och Anna Häggblom.

Föreningen håller två allmänna möten per år.

Vårmötet hölls 18. maj på Kafé Kalesch, Eckerö Post & Tullhus då vi även passade på att besöka utställningarna i EPT, museets metallutställning och SALT konsthantverks 20 års jubileumsutställning.

Höstmötet hölls 18 oktober, även det i Eckerö, då vi erbjöd deltagarna att göra något mindre läderarbete under ledning av Saija Saarela.

På höstmötet fick Saara Karrenpalo förnyat förtroende som ordförande och Anna Häggblom, Saija Saarela och Birgitta Häggblom återvaldes som styrelseledamöter.

Styrelsen sammankallas efter behov och höll sammanlagt 8 möten under 2022, en del av dem var digitala.

PERSONAL

Föreningens verksamhetsledare Hanna Wiik-Rosenqvist jobbade heltid i maj, juni och augusti för att hinna med Sloydfest och Ullhelgen. Största delen av året jobbade hon ändå 80% av heltid. Verksamhetsledaren beviljades löneförhöjning i slutet av året.

Föreningen anlidade medlemmar eller utomstående som kursledare, utställningsplanerare och -byggare, samt sakkunniga.

MEDLEMMAR

Föreningen hade under året 119 betalande medlemmar, en minskning från fjolåret, vilken troligen beror på att fakturan för medlemsavgiften inte skickades ut per post, enbart med e-post. Föreningsmedlemmarna i Ålands Slöjd och Konsthantverk r.f. är både utbildade eller självlärd hantverkare och personer som är intresserade av hantverk.

6. ÅRETS RESULTAT

Föreningens verksamhet finansierades med bidrag från Ålands Kulturdelegation, Svenska kulturfonden och Mariehamns stad samt med medlems- och deltagaravgifter.

Verksamhetsårets resultat är – 16 463€, ett planerat negativt resultat. Under de senaste åren (pandemiåren) har mycket verksamhet ställts in eller skjutits fram vilket lett till flera bokslut med plusresultat. Under 2022 har vi genomfört många aktiviteter och kurser som skjutits fram och därmed har vi ett större minusresultat detta år.

Eget kapital och reservering

I föreningens egna kapital ingår Karl Gustafssons stipendiefond som föreningen förvaltar, motsvarande 5 113 € per 31.12.2022. Det behöver komma in mera inbetalningar till fonden om vi ska kunna betala ut några stipendier alls 2023.

Eftersom föreningen har fast anställd personal bör föreningen ha ett reservkapital, speciellt eftersom de två första månaderna varje år löper utan besked om verksamhetsbidrag. Dessa månaders kostnader (lön + hyra) uppgår till ca 7 500€. I fall av nödvändig uppsägning p.g.a. minskade bidrag har den anställda verksamhetsledaren fyra månaders uppsägningstid vilket innebär ytterligare kostnader på ca 12 800€. Uppsägningstiden för föreningens verksamhetslokaler är också 3 månader.

Föreningen har därför sett till att ha ett reservkapital om 15 000€ placerade på ett separat konto för att hållas skilt från övrig verksamhet. Besluten om reservering av dessa medel godkändes på vårmötet 2012.